

Αθήνα, 29.9.2020

**Δηλώσεις του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη και του Υπουργού
Εξωτερικών των ΗΠΑ, Mike Pompeo, κατά την επίσκεψή τους στις στρατιωτικές
εγκαταστάσεις της Βάσης της Σούδας**

Κυριάκος Μητσοτάκης

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Με ξεχωριστή χαρά υποδεχόμαστε, εδώ, στην Κρήτη, τον Υπουργό Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, Mike Pompeo. Πρόκειται για τη δεύτερη επίσκεψή του στην Ελλάδα, τους τελευταίους δώδεκα μήνες, και ενώ έχει προηγηθεί και το δικό μου ταξίδι στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Ιανουάριο που μας πέρασε και τη συνάντησή μου με τον Πρόεδρο Trump.

Προσυπογράφω, λοιπόν, και εγώ τη δήλωσή του ότι οι σχέσεις των δύο χωρών μας δεν υπήρξαν ποτέ τόσο στενές και παραγωγικές, όσο είναι σήμερα. Είναι σχέσεις που απλώνονται σε όλα τα επίπεδα.

Χαίρομαι, επίσης, που ο φίλος υπουργός θα φιλοξενηθεί στον τόπο μου, εδώ, στα Χανιά, στην Κρήτη. Γιατί στο νησί αυτό δεν χτυπάει μόνο η καρδιά της Ελλάδας, χτυπάει και η καρδιά της Ανατολικής Μεσογείου. Χτυπάει, όμως, και ο δυνατός παλμός της ελληνοαμερικανικής συνεργασίας.

Δεν είναι τυχαίο ότι, τώρα, μιλάμε από την 115 Πτέρυγα Μάχης της Πολεμικής μας Αεροπορίας. Λίγο πριν, είχαμε επισκεφθεί την αμερικανική βάση N.S.A., είχαμε επισκεφθεί και την ελληνική φρεγάτα «Σαλαμής», στην προβλήτα Κ14. Και η Σούδα αναδεικνύεται, έτσι, ως το πιο στρατηγικό σημείο της ευρύτερης περιοχής. Εδώ συναντώνται τα συμφέροντα των δύο χωρών μας μαζί, όμως, με εκείνα της ασφάλειας και της ειρήνης.

Στο έδαφός της απλώνονται συμμαχικές δυνάμεις και επικοινωνίες μας. Στα νερά της διεξάγονται κοινές ασκήσεις, ενώ πολύ γρήγορα -όπως θα σας πει και ο κύριος υπουργός- εδώ, η Σούδα θα γίνει έδρα ελλιμενισμού του USS Hershel Williams, ενός από τα μεγαλύτερα πλοία των Ηνωμένων Πολιτειών ενώ, στον ουρανό της Σούδας και της Κρήτης θα πετούν πάντα τα αεροσκάφη μας, ελληνικά και αμερικανικά, εγγυητές της σταθερότητας.

Δεν είναι τυχαίο, εξάλλου, ότι από εδώ επιχειρούν από τη μια πλευρά του διαδρόμου ελληνικά φτερά, από την άλλη πλευρά του διαδρόμου αμερικανικά φτερά, μοιράζονται, όμως, τον ίδιο διάδρομο προσγείωσης και απογείωσης.

Η αναβαθμισμένη Συμφωνία Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας Ελλάδας - Αμερικής απλώνει τη δράση της και στο χώρο της αμυντικής βιομηχανίας μας με αιχμή τον εκσυγχρονισμό των 84 F-16 μας σε Viper. Αλλά και με κοινά προγράμματα και με κοινές, πολύ σημαντικές κοινές επενδύσεις σε ελληνικά ναυπηγεία.

Διευρύνεται, όμως, και σε άλλα πεδία και σε άλλες περιοχές. Όπως στην Αλεξανδρούπολη, η οποία ήδη εξελίσσεται σε κόμβο μεταφοράς αμερικανικού φυσικού αερίου προς την ηπειρωτική Ευρώπη. Ανατολική και Κεντρική Ευρώπη. Εκεί, όπως ξέρετε, κατασκευάζεται πλωτή μονάδα επεξεργασίας φυσικού αερίου, επαναεριοποίησής του για να είμαι πιο ακριβής, ταυτόχρονα δρομολογείται και η ιδιωτικοποίηση του λιμανιού. Την ίδια τύχη θα έχει και το λιμάνι της Καβάλας.

Για όλα αυτά μίλησαν χθες, στη Θεσσαλονίκη, ο κ. Πομπέο μαζί με τους υπουργούς Εξωτερικών και Ανάπτυξης. Υπογράφοντας, μάλιστα, μία σημαντική, καινούργια, διμερή συμφωνία για συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στο πεδίο της καινοτομίας. Είναι κι αυτό μία απόδειξη του ηγετικού ρόλου που παίζει Ελλάδα στα Βαλκάνια. Στα Βαλκάνια στα οποία η Ελλάδα επιστρέφει δυναμικά μετά από μια σχεδόν δεκαετή απουσία.

Η χερσόνησός μας είναι ένα γεωγραφικό σημείο που συγκεντρώνει πολλά κοινά ενδιαφέροντα Ελλάδας και Ηνωμένων Πολιτειών. Η Θεσσαλονίκη αποτελεί -και θα αποτελεί πάντα- το δυναμικό τους ορμητήριο. Την ετοιμότητα για αμερικανικές επενδύσεις σε Υποδομές, Ενέργεια, αλλά και Ψηφιακή Τεχνολογία είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω, συνομιλώντας, πρόσφατα, και με τον επικεφαλής της International Development Finance Corporation, της

DFC, που επισκέφθηκε πρόσφατα την Ελλάδα. Είναι ο κρατικός φορέας για αμερικανικές επενδύσεις στο εξωτερικό. Το κοινό συμπέρασμα στο οποίο καταλήξαμε, όπως λένε και οι φίλοι συνομιλητές μας, είναι «the sky is the limit», σε αυτά τα οποία μπορούμε να κάνουμε μαζί.

Κυρίες και κύριοι,

Είναι, ωστόσο, σαφές ότι στις συζητήσεις μας παραμένουν κυρίαρχα τα θέματα που αφορούν την ασφάλεια στην Ανατολική Μεσόγειο.

Είναι μία πολύ ευαίσθητη περιοχή η οποία, το τελευταίο διάστημα, δοκιμάστηκε από την επιθετικότητα της Τουρκίας. Με προκλητικές ενέργειες εκτός Διεθνούς Δικαίου. Με μια αχρείαστα ακραία ρητορική που συχνά φορτίζει το κλίμα. Αλλά και με τακτικισμούς που δεν βεβαιώνουν συχνά για την ειλικρίνεια των προθέσεων της. Με ενέργειες, δηλαδή, που είναι αντίθετες στις αξίες του δυτικού κόσμου. Τις οποίες, δυστυχώς, η Άγκυρα συνεχίζει και στα νερά της Κύπρου, όπως και εσείς διαπιστώσατε, κύριε υπουργέ, όταν βρεθήκατε, προ ολίγων ημερών στην Λευκωσία.

Παρουσίασα και εγώ και οι υπουργοί στην αμερικανική αντιπροσωπεία τις ελληνικές θέσεις, που πιστεύω ότι είναι και απόλυτα ευθυγραμμισμένες με τις τελευταίες δηλώσεις του State Department. Αν έπρεπε να τις συνοψίσω σε 4 λέξεις θα έλεγα: όχι σε μονομερείς ενέργειες. Η ελληνική απάντηση σε όλες τις προκλήσεις δεν είναι άλλη από την υπεράσπιση των εθνικών μας δικαιών.

Απάντηση, όμως, η οποία συνοδεύεται πάντα από πρωτοβουλίες καλής γειτονίας. Όπως οι πρόσφατες συμφωνίες που υπογράψαμε για τις θαλάσσιες μας ζώνες με την Ιταλία και με την Αίγυπτο. Αλλά και η εμβληματική θεσμοθέτηση του East Mediterranean Gas Forum.

Πρόκειται για μια πολιτική την οποία ουσιαστικά χαιρετίζουν σχεδόν όλοι οι γείτονες και σύμμαχοί μας: Η Κύπρος, η Γαλλία, το Ισραήλ, η Αίγυπτος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, που θα εξετάσει τις σχέσεις της με την Τουρκία στο προσεχές Συμβούλιο Κορυφής, που θα ξεκινήσει σε δύο ημέρες, αλλά και ο αραβικός κόσμος, θα έλεγα όλη η διεθνής κοινότητα.

Γιατί σε μία στιγμή που παλιοί εχθροί γίνονται φίλοι, όπως το Ισραήλ με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Μπαχρέιν, στη Μεσόγειο δεν πρέπει να σηκώνονται κύματα απειλών και αντιπαλότητας. Αποτελεί, άλλωστε, θάλασσα στρατηγικής σημασίας και για τις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως καταγράφεται ξεκάθαρα στο East Med Act. Αποτελεί, όμως, και μια περιοχό-κλειδί για την παγκόσμια σταθερότητα.

Με χαρά διαπίστωσα ότι ο κ. Ρομπρεο συμμερίζεται τις θέσεις μας. Ότι κατανοεί πως η ένταση μεταξύ δύο κρατών-μελών του NATO, τελικά, δεν συμφέρει κανέναν. Και ότι βρίσκεται απέναντι σε κάθε αυθαίρετη ενέργεια που αργiori τορπιλίζει κάθε καλόπιστο διάλογο. Και ότι, βέβαια, το Διεθνές Δίκαιο πρέπει να μένει η σταθερή πυξίδα για όλους μας.

Άλλωστε, γνωρίζει και ο ίδιος την ετοιμότητά μας. Τόσο για διερευνητικές επαφές, που προσδοκούμε ότι θα ξεκινήσουν σύντομα όσο και για την τεχνική διαδικασία η οποία εξελίσσεται στο πλαίσιο του NATO, της Ατλαντικής Συμμαχίας. Είμαι, λοιπόν, συγκρατημένα αισιόδοξος ότι τώρα πια έχει έρθει η σειρά της διπλωματίας.

Αξιότιμε υπουργέ των Εξωτερικών, αγαπητέ φίλε Mike,

Η επίσκεψή σου, εδώ, σφυρηλάτησε έναν ακόμα κρίκο στους ισχυρούς δεσμούς Ελλάδας-Ηνωμένων Πολιτειών, δρομολογώντας νέες προοπτικές για πολυεπίπεδη συνεργασία των δύο χωρών.

Είμαι σίγουρος ότι και εσύ αντλεις από την Κρήτη νέα δύναμη για να υπηρετήσεις τα μεγάλα ιδανικά που έκαναν μεγάλη και τη δική σου χώρα: Την Ελευθερία, την Ισότητα, τη Δικαιοσύνη.

Σε λίγο θα γιορτάσουμε τα 200 χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης, μια Επανάσταση η οποία εμπνεύστηκε από την Αμερικανική Επανάσταση. Και νομίζω ότι θα είναι μία πολύ καλή ευκαιρία να κάνουμε έναν κοινό απολογισμό όσων έγιναν, αλλά και όσων μπορούμε να πετύχουμε μαζί. Και αυτά είναι πάρα πολλά.

Σου εύχομαι καλή διαμονή στο νησί μας. Και καλή και παραγωγική συνέχεια στις συζητήσεις μας. Welcome again.

Mike Pompeo - Ανεπίσημη Μετάφραση

Ευχαριστώ κ. Πρωθυπουργέ για τα καλά σας λόγια. Καλησπέρα σε όλους.

Χθες το βράδυ ο Πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης δέχθηκε τη σύζυγό μου, Suzan, και εμένα στο υπέροχο πατρικό του σπίτι όπου περάσαμε μια πολύ ευχάριστη βραδιά. Θα ήθελα να ευχαριστήσω εσάς και την Μαρέβα για την εξαιρετική σας φιλοξενία. Ελπίζω ότι θα μου δοθεί η ευκαιρία να ανταποδώσω σύντομα.

Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι οι σχέσεις των δύο χωρών είναι καλύτερες από ποτέ και ενισχύονται διαρκώς. Κάτι που ήταν προφανές από τις συζητήσεις που είχα με τον Υπουργό Εξωτερικών χθες και με τον Πρωθυπουργό και το επιτελείο του σήμερα. Είναι, επίσης, προφανές από τις σχέσεις που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ των δύο κυβερνήσεων, του κ. Trump και του κ. Μητσοτάκη. Είναι η πρώτη φορά που ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ επισκέπτεται την Ελλάδα δύο φορές και το επιτελείο μου έχει περάσει πολύ χρόνο στη χώρα. Αναφερθήκατε στον κ. Boehler και το DFC (US International Development Finance Corporation) που επισκέφθηκαν τη χώρα. Χθες, ήμουν στη Θεσσαλονίκη- άλλη μια πρωτιά για Υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ- και συναντήθηκα με τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Δένδια καθώς και με αξιωματούχους της Ελλάδας και της Βόρειας Μακεδονίας για θέματα ενέργειας.

Μίλησα με επιχειρηματίες για την περιφερειακή συνεργασία, για ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης σε ολόκληρη την Ελλάδα. Έχει γίνει ήδη εξαιρετική δουλειά, ενώ θα ακολουθήσουν κι άλλες εξελίξεις. Υπάρχουν μεγάλες αμερικανικές εταιρείες όπως η Pfizer, η Cisco και η Deloitte που επενδύουν στην Ελλάδα και δημιουργούν ευκαιρίες για τις ίδιες αλλά και για τους Έλληνες επιχειρηματίες και τον Ελληνικό λαό. Η ολοένα και μεγαλύτερη παρουσία τους ακολουθεί την υποστήριξη από τον Πρωθυπουργό των παγκόσμιων τάσεων για οικονομικές μεταρρυθμίσεις και ανοικτό επιχειρηματικό κλίμα.

Με τον Υπουργό Εξωτερικών αναφερθήκαμε, επίσης, στη σύγκρουση στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, όπου και οι δύο πλευρές πρέπει να σταματήσουν τις βίαιες ενέργειες και να εργαστούν με τους συμπροέδρους της ομάδας του Μινσκ για να επιστρέψουν σε ουσιαστικές διαπραγματεύσεις το συντομότερο δυνατό.

Επίσης, είναι πολύ σημαντικό για μένα που μπόρεσα να τιμήσω την εβραϊκή ιστορία της Θεσσαλονίκης και να συμμετάσχω στον εορτασμό του Γιομ Κιπούρ κατά την επίσκεψη μου στο

Εβραϊκό Μουσείο της πόλης. Πράγματι ήταν μια υπενθύμιση ότι πρέπει να συνεχίζουμε να εργαζόμαστε άοκνα για την καταπολέμηση του αντισημιτισμού και για να μάθουμε στους νέους την ιστορία και τα δεινά του Ολοκαυτώματος. Προσβλέπω, λοιπόν, στην ελληνική προεδρία της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος το 2021.

Βρίσκομαι σήμερα στην Κρήτη για να προβάλλω μία από τις ισχυρότερες στρατιωτικές σχέσεις της Αμερικής σε ολόκληρη την Ευρώπη. Εμείς θεωρούμε ότι η Ελλάδα αποτελεί πραγματικό πυλώνα σταθερότητας και ευημερίας στην Ανατολική Μεσόγειο και με εξαιρετική υπερηφάνεια υποστηρίζουμε την ελληνική κυβέρνηση.

Η συνεργασία μας στον τομέα της ασφάλειας έχει αναπτυχθεί σε τεράστιο βαθμό και ταχύτατα, όπως διαπιστώσαμε σήμερα με τον Υπουργό Άμυνας και τον Α/ΓΕΕΘΑ. Εργαζόμαστε για την προώθηση θεμάτων που ξεκίνησαν ήδη από πέρυσι, με τη Συμφωνία Αμυντικής Συνεργασίας, η οποία λαμβάνει σάρκα και οστά εδώ στην Κρήτη, στη Λάρισα, στο Στεφανοβίκειο και στην Αλεξανδρούπολη.

Σήμερα, θέλω να ανακοινώσω κάτι το οποίο ο κ. Πρωθυπουργός ήδη έχει προαναγγείλει: Το πλοίο USS Hershel Woody Williams, η νεότερη θαλάσσια πλωτή βάση επιχειρήσεων των ΗΠΑ, θα ελλιμενιστεί μόνιμα στη Σούδα. Πρόκειται κυριολεκτικά για μια ιδανική επιλογή, δεδομένης της στρατηγικής θέσης των εγκαταστάσεων, και συμβολίζει την αμυντική συνεργασία που θα συνεχίσει να επεκτείνεται και να αναπτύσσεται. Η συνεργασία μας στον τομέα της ασφάλειας σήμερα είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς η Ρωσία συνεχίζει τον αποσταθεροποιητικό της ρόλο στην περιοχή και ειδικά στη Λιβύη, ενώ οι ΗΠΑ ζητούν την απόσυρση όλων των στρατιωτικών δυνάμεων και τη συμφιλίωση στη χώρα. Επίσης, συμφωνήσαμε με τον κ. Πρωθυπουργό να διερευνήσουμε δυνατότητες περαιτέρω συνεργασίας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που θέτει η Ρωσία μέσω επιβλαβών ενεργειών επιρροής, όπως η διάδοση παραπληροφόρησης σχετικά με την πανδημία και η προσπάθειά της να εντάξει στα σχέδιά της την Ορθόδοξη Εκκλησία.

Στον τομέα της ενέργειας, είχα μια εξαιρετική συζήτηση χθες όπου επαναδιατύπωσα την υποστήριξη των ΗΠΑ στις διαρκείς προσπάθειες της Ελλάδας να διαφοροποιήσει τις ενεργειακές οδούς και την παροχή ενέργειας σε ολόκληρη την περιοχή. Οι ελεύθερες αγορές είναι αυτές που θα πρέπει να αποφασίζουν σχετικά με τις προμήθειες ενέργειας και όχι η ρωσική Gazprom.

Οι ΗΠΑ έχουν, επίσης, τη βαθιά πεποίθηση ότι για την ανάπτυξη της Ανατολικής Μεσογείου θα πρέπει να προάγεται η συνεργασία και να δημιουργηθούν τα θεμέλια για τη διαρκή ενεργειακή ασφάλεια και την οικονομική ευημερία ολόκληρης της περιοχής. Υποστηρίζουμε έντονα τον διάλογο μεταξύ των συμμάχων στο ΝΑΤΟ, Ελλάδα και Τουρκίας, και τους ενθαρρύνουμε να ξεκινήσουν εκ νέου τις συνομιλίες για τα θέματα αυτά το συντομότερο δυνατό. Μόλις πριν δύο ημέρες μίλησα με τον Γενικό Γραμματέα κ. Στόλτενμπεργκ σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στο ΝΑΤΟ και ελπίζουμε ότι οι συζητήσεις αυτές θα μπορέσουν να συνεχιστούν σε σοβαρή βάση.

Τέλος, έθεσα το θέμα των προσπαθειών του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας να χρησιμοποιήσει οικονομική ισχύ εδώ και στην ευρύτερη περιφέρεια, προκειμένου να αποκτήσει στρατηγική επιρροή στις Δημοκρατίες της Ευρώπης. Είμαστε πολύ υπερήφανοι για το γεγονός ότι ο Πρωθυπουργός κ. Μητσοτάκης και η ομάδα του αναπτύσσουν και προωθούν το ψηφιακό μέτωπο της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για το 5G. Επίσης, βλέπουμε με ικανοποίηση το γεγονός ότι η Ελλάδα συμμετέχει στο πρόγραμμα «Καθαρό Δίκτυο».

Κύριε Πρωθυπουργέ, σας ευχαριστώ ειλικρινά πάρα πολύ. Η ομάδα σας είναι ιδιαίτερα ευγενική. Σας ευχαριστώ για μία ακόμη εξαιρετική επίσκεψη εδώ, η οποία μου έδωσε την ευκαιρία να βρεθώ στην Ελλάδα και να συναντηθώ με Έλληνες καθώς γιορτάζετε τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, μια άκρως σημαντική επέτειο.

Σας ευχαριστώ, η Ελλάδα είναι ένα λαμπρό φως στην περιοχή, καθώς και ένας εξαιρετικός εταίρος και φίλος των ΗΠΑ. Σας ευχαριστώ πολύ όλους.